

Sajarah Sing Kapendem saka Ayat Patang Puluh — Nomer Rong Puluh Siji

Kasangsaran Kaping Kalih — Bagéan Kaping Wolu — Yehezkiel Nomer Kalih

Jeff Pippenger

2026-08-05

Yehezkiel nggambarake wong-wong kang wis nampani sawijining pakaryan piwulang kang wis katindakaké tumrap wong-wong mau déning Singa saka taler Yehuda, lan piwulang dhasaré Panjenengané iku “garis demi garis.”

Kanggo wong-wong mau Panjenengane ngandika, “Iki panggonan pamegahan kang srana iku kowé bisa marakaké wong kang kesel padha ngaso; lan iki pangayomaning segering manah”; nanging wong-wong mau ora gelem ngrungokaké. Nanging pangandikané Pangeran tumrap wong-wong mau dadi pepakon ing sadhuwuring pepakon, pepakon ing sadhuwuring pepakon; larik ing sadhuwuring larik, larik ing sadhuwuring larik; ana sathithik ing kéné lan ana sathithik ing kana; supaya wong-wong mau padha lunga, lan tumiba ngguling menguri, lan remuk, lan kena jebak, lan katangkep. Yesaya 28:12, 13.

Saiki Sang Singa saka taler Yéhuda lagi mbikak kitab Yèhezkièl. Kita dipratelakaké manawa Yèhezkièl iku imam ing taun kaping telung puluh, apa “telung puluh” iku nglambangaké umur simbolisé minangka imam, utawa taun kaping telung puluh ing garis kenabian kang wiwit ing Yubile Agungé Yosia. Kaimaman pungkasan ing jaman wekasan iku yaiku wong satus patang puluh papat èwu, lan sajarah-sajarah harfiah jaman kuna mau minangka pralambang sajarah simbolis ing jaman wekasan.

Nanging kowé bakal sinebut Imam-imamé Pangéran; wong-wong bakal nyebut kowé para Pelayané Allah kita; kowé bakal mangan kasugihané para bangsa liya, lan ing kamulyané kowé bakal gumunggung. Yesaya 61:6.

Yèhezkièl iku sawijining pralambang tumrap umaté Gusti Allah ing dina-dina wekasan—yaiku sajarah suci kang saben paseksen kenabian ngenali. Sajarah suci iku yaiku gerakaning malaékat katelu, kang kanthi mligi dipralambangaké déning gerakaning malaékat kapisan ing taun 1840. Gerakaning malaékat kapisan iku malaékat alfa saka telung malaékat mau, lan sing katelu iku malaékat omega. Mulané, Yèhezkièl dipasaraké karo Pétrus ing mangsa panyegelan tumrap satus patang puluh papat èwu. Sajarah pralambang kang dadi papané Pétrus lan Yèhezkièl iku loro-loroné, dipratélakaké minangka sajarah Panium.

Kitab Cilik

Yèhezkièl njupuk gulungan kitab cilik iku, kaya dene Yohanes ing Wahyu sepuluh.

Nanging sira, hé anak manungsa, rungokna apa kang Dakpangandikakake marang sira; aja sira dadi mbaléla kaya brayat kang mbaléla iku; cangkemira bukaken, lan panganan apa kang Dakparingake marang sira. Lan nalika aku mirsani, lah ana astan kang kaunjukaké marang aku; lan lah, ana gulungan kitab ana ing sajroning iku; banjur diudharaké ana ing ngarepku; lan ana tulisané ing sisih njero lan njaba: lan kang tinulis ana ing kono yaiku pasambat, tangis, lan bilai. Sateruse Panjenengané ngandika marang aku, Hé anak manungsa, panganan apa kang koktemoni; panganan gulungan iki, banjur lungaa lan ngandika marang brayat Israèl. Mulane aku mbukak cangkemku, lan Panjenengané maringi aku mangan gulungan iku. Lan Panjenengané ngandika marang aku, Hé anak manungsa, wetengira dhaharana, lan isenana ususira nganggo gulungan kang Dakparingake marang sira iki. Banjur aku mangan iku; lan ana ing cangkemku rasane kaya madu, leginé. Hezekiel 2:8–10, 3:1–3.

Ing Wahyu pasal sepuluh, Yokanan mangan kitab cilik iku, lan sakabèhé pasal kasebut nggambaraké panyingkapan kakuwasaning Allah wiwit tanggal 11 Agustus 1840 nganti 22 Oktober 1844.

“Malaékat kang manunggal ing pangwartan peparingé malaékat katelu iku bakal madhangi saklumahing bumi nganggo kamulyané. Ing kéné dinubuataké sawijining pakaryan kang jembaré nglimputi saindenging jagad lan kakuwatané ngédab-édabi. Gerakan Advent taun 1840–44 iku minangka pernyataan kamulyan saka kakuwatané Allah; peparingé malaékat kapisan wis digawa menyang saben pos misi ing donya, lan ing sawetara nagara ana kapentingan agama kang paling gedhé sing tau kasaksènan ing nagara endi waé wiwit jaman Reformasi abad kaping nembelas; nanging kabèh iki bakal kaungkuli déning gerakan kang gagah prakosa ing sangisoré pepènget pungkasan saka malaékat katelu.” *The Great Controversy*, 611.

Yehezkiel selaras karo Yohanes ing Bab sepuluh Kitab Wahyu, saéngga Pétrus, Yohanes, lan Yehezkiel padha ngadeg bebarengan ing papané sing wis katetepaké tumrap wong-wong mau sajroning mangsa panyegelan wong satus patang puluh papat ewu.

1840 nganti 1844 nggambarake sawijining wektu patang taun sing diwiwiti nalika ramalan wektu sing wiwit kanthi sawijining mangsa satus sèket taun ing tanggal 27 Juli 1299. “Lima sasi” iku rampung lan nyawiji karo ramalan wektu telung atus sangang puluh siji taun lan limalas dina sing pungkasané ing tanggal 11 Agustus 1840, nalika pepanthaning kamulyan saka pangwasané Gusti Allah katuduhaké nganti tekan tanggal 22 Oktober 1844. Sawisé kuwi, penerapan wektu ramalan mandheg.

Lan banjur supaos kanthi asma Panjenengane kang gesang ing salawas-lawase, kang nitahake langit lan samubarang kang ana ing jerone, uga bumi lan samubarang kang ana ing jerone, sarta segara lan samubarang kang ana ing jerone, manawa wektune ora bakal ana maneh. Wahyu 10:6.

Wektu kenabian rampung minangka penerapan nubuat sing sah ing tanggal 22 Oktober 1844. Yehezkiel, Pétrus, lan Yohanes saben-saben makili para prawan wicaksana kagungané Allah ing gerakan malaekat kapisan lan kapindho, uga gerakan malaekat katelu.

Wahyu

Sewelas bab kang kapisan saka Yézkiel ngaturake sawatara rerangkèn “wahyu,” kaya dene katetepake ana ing ayat kapisan bab kapisan.

Tumuli ing taun katelung puluh, ing sasi kaping papat, ing tanggal kaping lima sasi iku, nalika aku ana ing antarané para wong tawanan ana ing pinggiré kali Kebar, langit kabuka, lan aku weruh wahyu-wahyuné Allah. Yehezkiel 1:1.

“Pawongan” ing sewelas pasal kapisan mau kawitan kaparingaké ing pasal siji ana ing pinggir kali Kebar, banjur diwedharaké luwih jembar manèh ing pawongan pasal telu ana ing “tanah lapang,” lan sabanjuré manèh ing pawongan pasal woluh ana ing Yerusalem. Telung papan, yaiku kali Kebar, tanah lapang, lan Yerusalem, nggambaraké telung pawongan sing bebarengan nyusun siji pawongan, yaiku “pawongan-pawongan” ing ayat siji lan ing sewelas pasal ‘kapisan’.

Yubileum

Nganggep taun kaping telung puluh minangka taun kaping telung puluh saka siklus Yobel sing diwiwiti nalika Paskah misuwur ing jaman Yosia, lan banjur rampung tanggal 22 Oktober, gampang banget dipertanggungugatake, awit garis sajarah suci kang tartamtu mau kagambar kanthi cetha, baris demi baris, kanthi luwih saka siji paseksi. Minangka tuladha; Paskah nggambarake pésta-pésta Mangsa Semi lan dina pangruwatan dosa nggambarake pésta-pésta Mangsa Gugur. Mulané, Imamat rong puluh telu selaras karo siklus Yobel sing diwiwiti karo Yosia. Ana uga garis-garis liyané sing selaras karo sajarah sing diwakili déning raja Yosia nganti tekan 22 Oktober, 573 SM. Kaleksanan sajarah ing tanggal 22 Oktober, 573 SM saka sawijining taun Yobel didhukung déning para sejarawan.

Para ahli kronologi lumrahe sarujuk anggone netepake dina Pangruwatan minangka tanggal 22 Oktober 573 SM, lan Paskah Agunging Yosia ing taun 622 SM uga dadi tanggal kang ditampa déning para ahli kronologi Kitab Suci mau. Paskah, minangka pralambang riyaya-rijaya mangsa semi, miwiti sawijining siklus Yobel patang puluh sanga taun, kang pungkasané tekan ing pralambang riyaya-rijaya mangsa gugur ing dina Pangruwatan. Pitung minggu taun kang nyusun patang puluh sanga taun iku dadi pralambang Sabaté tanah.

“Ing saben kaca, manawa sajarah, utawa piwulang, utawa ramalan, Kitab-Kitab Prajanjian Lawas padhang kasinari déning kamulyané Sang Putraning Allah. Sajauh prakara iku minangka pranatan ilahi, kabèh sistem Yudaisme iku sawijining ramalan Injil kang sumawijiné rapet. Tumrap Kristus “kabeh para nabi padha mènèhi paseksi.” Kisah Para Rasul 10:43. Wiwit saka prasetyaning janji kang kaparingaké marang Adam, tumurun ngliwati garis para patriarch lan tatanan angger-anggering Torèt, pepadhang kamulyan swarga njlentrehaké kanthi cetha jejak-langkah Sang Juru Panebus. Para paningal padha nyumurupi Lintang Bètléhèm, Sang Shilo kang bakal rawuh, nalika prakara-prakara kang bakal kelakon lumaku ana ing ngarepé wong-wong mau sajroning iring-iringan kang misterius. Ing saben kurban, pati Kristus katuduhaké. Ing saben méga dupa, kabenerané minggah. Kanthi saben kalasangka yobel, asmané kasuarakaké. Ing

misteri kang nggegirisi saka papan kang Mahasuci, kamulyané manggon.” The Desire of Ages, 211.

Pituwelas

Zedekia wus digawa menyang Babil nalika Yerusalem rubuh patbelas taun sadurungé 573 SM. Para sejarawan Yahudi ngenali siklus Yobel wiwit jaman Yosia ing taun 622 nganti 22 Oktober 573 minangka siklus Yobel kaping pitulas. Mangsa wiwit perang Rafia nganti perang Panium iku pitulas taun. Ptolemaios, iku pamenang ing perang Rafia, lan dhèwèké mrentah minangka ratu ing sisih kidul sajrone pitulas taun. Wiwit Edik Milan nganti Konstantinus mbagi karajané ing taun 330, iku pitulas taun. Ing siklus Yobel kaping pitulas, Yerusalem dirusak déning Nebukadnésar.

Amarga para bani Israèl bakal manggon nganti pirang-pirang dina tanpa ratu, lan tanpa pangeran, lan tanpa kurban, lan tanpa tugu brahala, lan tanpa efod, lan tanpa terafim: Sawisé kuwi para bani Israèl bakal bali, sarta bakal ngupaya Pangéran, Allahé, lan Dawud, ratuné; sarta bakal wedi marang Pangéran lan marang kasaénanipun ing dina-dina wekasan. Hosea 3:4, 5.

Hosea lagi ngrembag sawijining bab sing ana gandhengané langsung karo panangkarané Zedekia, senadyan uga makili wiwitaning panangkaran tumrap karajan lor ing taun 723 SM. Alesané péranganing Hosea iki gegandhèngan karo paseksèné Ezekiel iku ana hubungane karo panampikan marang Allah nalika Israel meksa ngersakaké ratu manungsa. Kepentingané Israel supaya dipréntah déning ratu manungsa, tinimbang déning Sang Raja Ilahi, digambaraké minangka “sombonging kakuwatanmu” ana ing paukuman “ping pitu” ing Imamat 26.

Lan manawa kowe isih ora gelem ngrungokake marang Aku sawise kabèh iki, mula Aku bakal ngukum kowe kaping pitu luwih abot marga saka dosa-dosamu. Lan Aku bakal ngrusak gumunggunging kakuwatanmu; lan Aku bakal ndadèkaké langitmu kaya wesi, lan bumi kaya tembaga. Imamat 26:18, 19.

“Kaangkuhaning kakuwatanmu” nggambarake pepénginané Israèl supaya padha karo donya lan nduwèni rajané dhéwé. Dipunicalakené ratu saka karajan lor ing taun 723 SM, lan sawisé kuwi panangkarané Raja Zedekia saka karajan kidul ing taun 586 SM, nggambarake pecahé “kaangkuhan” Israèl kuna, lan kaangkuhan ndhisiki tumiba. Ing ramalan Kitab Suci, sawijining “kakuwatan” iku ratu utawa karajan, lan kaangkuhané Israèl nalika ngukuhaké ratu manungsa nandhani panampik marang teokrasi lan marang Raja Ilahi.

Lan kelakon, nalika Samuel wus tuwa, dheweke ngangkat anak-anaké dadi hakim atas Israèl. Adapun jeneng anaké sing pambarep yaiku Yoèl, lan jeneng anaké sing kapindho, Abia; padha dadi hakim ing Bersyeba. Nanging anak-anaké ora lumaku ing dalan-dalané, malah nyimpang merga ngoyak bathi sing nistha, nampani suap, lan mbengkongaké paukuman. Banjur sakehing para pinituwa Israèl padha nglumpuk bebarengan, banjur sowan marang Samuel ing Rama, lan matur marang dheweke, “Lah, panjenengan sampun sepuh, lan anak-anak panjenengan boten lumampah wonten ing dalan-dalan

panjenengan; mila saiki anggènana ratu tumrap kawula, supados ngadili kawula kados dene sakehing bangsa.” Nanging prakara iku ora ndadèkaké renaning Samuel, nalika padha matur, “Wènèhana kawula ratu supados ngadili kawula.” Tumuli Samuel ndedonga marang Pangeran. Lan Pangeran ngandika marang Samuel, “Rungokna swarané bangsa iku ing samubarang kabèh kang padha diucapaké marang kowé; amarga dudu kowé kang padha tampik, nanging Aku kang padha tampik, supaya Aku aja dadi Raja atasé wong-wong mau. Cocog karo sakehing panggawé kang wis padha tindakaké wiwit dina Aku ngirid metu wong-wong mau saka Mesir nganti tekan dina iki, yaiku anggoné padha nilar Aku lan ngabekti marang para allah liyané, mangkono uga tindaké marang kowé. Mulané saiki rungokna swarané; nanging éling-élènga kanthi temenan marang wong-wong mau, lan tuduhna marang wong-wong mau pranatané ratu kang bakal mrentah atasé.” 1 Samuel 8:1–9.

Perlu dicathet manawa ing wektu iku Israèl nampik ora mung Gusti Allah minangka Ratoné, nanging uga Roh Wewangsit, kaya kang kaawakaké déning Samuel, awit ana katulisan, “wong-wong iku wis nilar Aku, lan ngabdi marang allah-allah liyané, mangkono uga kang padha ditindakaké marang kowé.”

“Setan tansah nyusupaké kang palsu—supaya wong-wong kasasar adoh saka kayekten. Pangapusan pungkasaning daya cidra Setan yaiku ndadèkaké paseksèné Rohing Allah ora ana gunané. ‘Ing ngendi ora ana wahyu, bangsa iku bakal binasa’ (Wulang Bebasan 29:18). Setan bakal makarya kanthi licik, nganggo manéka cara lan lumantar manéka sarana, kanggo ngoyagaké kapitadosan umat umaté Allah kang kari tumrap paseksèn kang sejati.

“Bakal ana sengit kang kaobong marang Paseksèn-paseksèn iku, kang asipat satanis. Pakaryané Iblis iku bakal kanggo ngoyagake pracayané pasamuwan-pasamuwan marang paseksèn-paseksèn mau, marga saka alesan iki: Iblis ora bisa nduwèni dalan kang cetha mangkono kanggo nglebokaké pangapusan-pangapusané lan mbebat nyawa-nyawa ing sajroning kasasarané, manawa pepènget-pepènget, pamrayogan-pamrayogan, lan pitutur-pitutur saka Rohé Allah digatèkaké.” Selected Messages, buku 1, 48.

Pangapusaning pangapusan tumrap teokrasi Israel kuna yaiku panampikan ora mung marang Allah, nanging uga marang Rohing Ramalan. Panampikan iku ing taun 1097 SM dados pralambang tumrap pangapusaning pangapusan pungkasan saka Adventisme Laodikia Dina-Kapitu ing taun 1863. “Pitung kaping” ing Imamat likur nem punika Sabdaning Allah, lan Rohing Ramalan nyariosaken ngenani “pitung kaping” menawa punika “boten kenging dipunowahi.”

“Aku wis weruh manawa bagan 1843 iku katuntun déning astané Pangéran, lan manawa bagan iku ora kena diowahi; manawa angka-angkane kaya sing Panjenengané kersakaké; manawa astané Panjenengané ana ing kono lan ndhelikaké sawijining kaluputan ing sawatara angka mau, supaya ora ana wong sing bisa weruh, nganti astané Panjenengané dijupuk.” Early Writings, 74.

Roh Nubuat kanthi cetha nyarujuki “pitung wektu” lan panyarujukipun punika dados pepènget supados boten ngowahi angka-angka ing bagan punika, ingkang “pitung wektu” punika dados kolom tengah lan sudhut tengen inggil. Kanthi bagan palsu gawéanipun Uriah Smith ing taun 1863, katampikipun kanthi saya ngrembaka dhateng kayektèn-kayektèn dhasar, ingkang dipratandhani déning Israèl kuna nalika nampik Gusti Allah, lan Roh Nubuat nandhani pambrontakan taun 1863 punika. Tanggal pambrontakan taun 1863 punika selaras kaliyan garis kenabian ingkang dipaparaké wonten ing kitab Yéhezkièl. Ing garis sajarah punika, pungkasanipun inggih punika karusakaning Yérusalèm, ingkang dados pralambanging hukum Minggu. Taun 1863 dumugi dhateng hukum Minggu ingkang enggal rawuh punika dipratandhani déning sajarah Raja Saul wiwit taun 1097 SM dumugi Zedekia ing taun 586 SM.

Zedekia dijupuk dadi tawanan menyang Babil patbelas taun sadurunge Yobel taun 573 SM. Siklus Yobel kaping pitulas diwiwiti ing taun 622 SM, lan ing taun kaping telung puluh Yehezkiel katetepaké minangka imam ing taun 591 SM, banjur limang taun sawisé iku Yerusalem dirusak ing taun 586 SM. Kutha iku dirusak ing dina taun sing padha kaya nalika dirusak kaping pindho ing taun 70 M déning Titus. Ayat siji saka Yehezkiel pasal siji iku limang taun sadurunge karusakané Yerusalem lan sangalas taun sadurunge wahyu babagan Padaleman Suci ing pasal patang puluh.

Ing taun kaping selikur lan lima saka panawaning kawula, ing wiwitaning taun, ing dina kaping sapuluh saking sasi punika, ing taun kaping patbelas sasampunipun kutha punika kasirnakaken, ing dinten ingkang sami punika asta Dalem Pangeran Yehuwah wonten ing atasku, lan ngasta aku mrika. Ezekiel 40:1.

Amarga saka ora manut marang prajanjian Sabaté tanah, Gusti Allah netepaké manawa “pitung kaping” bakal dadi paukuman tumrap ora manut marang taun kapitu, yaiku Sabaté tanah. “Wektu” iku setaun, lan “setaun” iku telung atus suwidak dina, lan pitung kaping telung atus suwidak iku rong ewu limang atus rong puluh taun. Para Millerit bisa uga ora nggunakaké ungkapan “rong puluh lima rong puluh,” nanging kalorone bagan suci kagungané padha nandhani kanthi angka rong ewu limang atus rong puluh taun.

Pambawane paukuman pitung kaping tumrap kraton sisih lor, yaiku Israèl, lan kraton sisih kidul, yaiku Yéhuda, iku minangka pangerten kang kapisan, utawa bisa diarani “dhasar,” utawa malah bisa uga diarani pangerten “alfa” kagungané William Miller. Ing taun 1863 pasamuwan Advent Dina Kapitu Laodikia nampik pangerten dhasar saka panemuan-panemuané Miller; “panemuan-panemuan” kang makili sakabèhé dhasar gerakan Millerit. Inspirasi kanthi langsung wis maringi pepeling yèn prakara iki bisa kelakon, lan temenan wis kelakon, lan iku wis kelakon wiwit biyèn banget.

Dhasar padaleman suci kang kawangun maneh sawisé panawanan ing Babil kaampungi sajroning sajarahing dhawuh kapisan, lan sadurungé dhawuh kapindho. Padaleman suci iku kabangun kanthi sampurna sajroning sajarahing dhawuh kapindho. Ing dhawuh katelu, kadhaulatan nasional dipulihaké marang Israèl kuna harfiah. William Miller nglambangaké

malaékat kapisan kang rawuh ing taun 1798 lan diparingi kakuwatan ing tanggal 11 Agustus 1840. Malaékat kapindho rawuh sawisé dhasar-dhasar mau kaletakaké, kaya kang dilambangaké déning bagan 1843, kang diterbitaké ing wulan Méi 1842. Nalika kuciwa kapisan taun 1844, yaiku kuciwa alfa taun 1844, malaékat kapindho lan uga mangsa tundha ing pasemon para prawan rawuh, lan nalika piwulangé malaékat kapindho diparingi kakuwatan ing pasamuwan kémah Exeter, padaleman suci iku kaampungi. Banjur ing kuciwa gedhé, utawa omega, taun 1844, Utusan Prajanjian iku ndadak rawuh menyang Padalemané, minangka panggenapan saka rong ewu telung atus taun kang diwiwiti ing dhawuh katelu lan dipungkasi ing rawuhé malaékat katelu.

Yosia, tegesipun “pondhasi Allah.” Apa déné ratu Yosia utawa Yosia Litch; kekalihipun punika pralambang saking pondhasi, kados dene kapratelakaken wonten ing sajarah pranatan ingkang kapisan lan kados dene dipunpratélakakên déning riyaya-rijaya semi ingkang kaandharaken wonten ing rong puluh kalih ayat ingkang kapisan saking Imamat selikur tigang. Pondhasi, riyaya-rijaya semi, lan pranatan ingkang kapisan punika kabéh pralambang taun 1840 lan panguwasaing malaékat ingkang kapisan. Tanggal 22 Oktober 573 SM, kados kapratelakakên wonten ing Yeheskiel pasal sekawan dasa ayat satunggal, punika pralambang saking tanggal 22 Oktober 1844 lan kabukanipun pangadilan tumrap tiyang pejah, sarta ugi pralambang saking 11 September 2001 nalika kabukanipun pangadilan tumrap tiyang gesang. Sinten kemawon ingkang sampun ngetutakên artikel-artikel punika mesthinipun mangertos bab penerapan ingkang kula ginakakên.

Yéhezkiël punika satunggaling pralambang ing salebeting sajarah kenabian ingkang dipunwastani wonten ing seratanipun. Yéhezkiël wonten ing ngriku nalika kalih dasa gangsal priya sujud dhateng srengéngé ing pungkasaning bab wolu. Panjenenganipun ugi wonten ing ngriku wonten ing bab-bab salajengipun nalika ‘panyéglèn ingkang lajeng katut dening pambédhilan’ dipunlampahaken dhateng Yérusalèm, ingkang déning Ellen White dipunwastani gréja Advent Hari Ketujuh. Ing sepisananing sewelas bab, Yéhezkiël dipunasta mlebet ing pasucèn swarga supados tampi piwulangipun, kados para Millerit ingkang katimbalan nindakaken makaten ing taun 1844, lan kados déné gerakan punika ing wekdal samenika ugi dipunimbali nindakaken makaten.

Mangkono Yéhezkiël iku dadi tandha tumrap kowé: miturut samubarang kang wis dilakoni déning panjenengané, kowé bakal padha nindakaké; lan manawa iki kalakon, kowé bakal sumurup yèn Aku iki Pangéran Yehuwah. Yéhezkiël 24:24.

Nalika Iki Rawuh

Nalika kita tekan titik ing dina-dina pungkasan nalika prakara-prakara sing digambarake déning Yéhezkiël mbalèni dumadi ana ing umaté Allah, mula kita wis tekan pratandha Yéhezkiël. Nalika kowé mangertèni yèn Yéhezkiël makili wong satus patang puluh papat ewu, lan kowé mangertèni iku nganti tekan tataran pracaya lan pangerten kang ngemu pangarep-arep kasucèkaké yèn kabèh prakara sing digambarake déning Yéhezkiël ing tulisan-tulisané minangka pralambang sawijining runtutan prastawa suci ing dina-dina

pungkasan sing nyangkut wong satus patang puluh papat ewu—nalika kowé mangertèni iku, mula “kowé bakal mangertèni” yèn “Pangéran” iku “Allah.”

Kita badhé nerusaké pamanggih-pamanggih punika ing artikel salajengipun.